

ROZMAITOSCI
WARSZAWSKIE.

Utile dulci.

PISMO DODATKOWE

DO GAZETY KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO.

we Środę dnia 7 Maia 1828 Roku.

Ner 108 Gazety, obeymujący Deklaracyą wojny i Akta usprawiedliwiające, wydany będzie albo dziś o 7tę wieczorem, albo jeżeli krótkość czasu nie dozwoli, jutro rano o godz: 7mę.

I.

Zagajenie Sessyi Publiczney Towarz: Król: Przyjaciół Nauk na dniu 4 Maia 1828 przez J. U. N. Prezesa Towarzystwa.

Dwudziesty dziewiąty rok Towarzystwo Królewskie Przyjaciół Nauk, od zawiązania swego w tych dniach zaczęło:— Jak wszystkie inne ustawy, tak i nasza wytrzymała wiele ciężkich kolei, przecieź za pomocą Naywyższego, wytrwałość, roztropność, zgoda i gorliwość Członków, nadewszystko czystość zamiarów naszych, starały się trudnościom tym sprostać. Zawiązani w czasie nieistnienia naszego, nie podawaliśmy się rozpaczy, nie zawieszaliśmy smutnych lutni naszych na wierzbach płaczących; obok żałośnych nad zgubą Ojczyzny pieśni, słabe i dalekie odzywały się hymny nadziei.— Zawsze prace nasze zawierały się w roztropności obrębach. Ustalenie i wydoskonalenie mowy oyczystey, troskliwe zachowanie dzieiów i pamiętek zeszlęj przeszłości naszej, rozszerzenie nakoniec pożytecznych nauk i umiejętności, te były Towarzystwa Król: cele; tych trzymając się wiernie, zasłużyło na opiekę Parujących nam Monarchów.

Na przeszłych posiedzeniach publicznych, zdało już Towarzystwo Król: z zatrudnień swych sprawę; nayważniejsze z

nich takiey są objętości, iż późniéy dopiero o dokonaniu onych, dziś tylko o nieprzerwanych w obudwóch działach pracach rocznych pokrótce wspomniemy:

W Dziale Nauk:

Zatrudniali się Członkowie Słownikiem zwyczajów narodowych, Słownikiem starożytności, Słownikiem Synonimów Polskich, ustaleniem zasad pisowni języka naszego: zamyślają o grammatyce filozoficzney języka polskiego. Któż nie zna ważności dzieł takich, a zatem prac, mozolów i czasu, iakiego potrzebować będą? Lecz jeżeli mężowie (iak tego doznana ich gorliwość spodziewać się każe) dokonają zawodów swoich, iaka iasność, wydoskonalenie, zbogacenie, niewzruszona nakoniec stałość, nada się mowie naszej oyczystey! Dokładne bowiem tylko ocenienie wartości znaczenia słowa i wyrazu każdego, poddaie myśl iasną, tłómaczenie się niemylnie i łatwe.

Wyznaczona do dzieł tych Deputacya, złożona z Kollegów: Jmé: Xiędza Rektora Szweykowskiego, Bentkowskiego, Osinńskiego, Brodzińskiego, Kruszyńskiego, na nowo zachęconą została do usilney pracy w przedmiotach tak ważnych dla mowy oyczystey.

Na podaną myśl przez Kolegę Brodzińskiego, poruczono Członkiem rozbiór kry-

tyczny dziewięciu dzieł w Polsce wydanych. Pomysł ten uważać można za pierwszy krok bezstronnej i gruntownej krytyki dzieł, na przyszłość wychodzącej u nas mających, krytyki tak nieodbita dla ukształcenia i stylu, i dobrego smaku potrzebnej. Między innymi Kollega Brodziński już napisał uwagi swoje krytyczne nad romansami historycznymi, niemniej czytał w dziale rozprawę o tańcu, wylątki z Joba, wiadomość o pismach periodycznych, Muzeum narodowego Czeskiego.

Bentkowski — Rozprawę o nazwiskach starożytnych pieniędzy, wołu, owcy i talentu.

O tłumaczeniu Heerena przez Sienkiewicza.

Jmć X. Szweyhowski — Rapport o Patentach.

Gołombowski — Uwagi nad podróżą Xiecia Radziwiłła sierotką zwanego. Wiadomości o bibliotece niegdyś Czackiego, dziś Puławskiej, o ubiorach polskich, o muzyce w naszym kraju.

Lelewel — Krytyczny rozbiór Statutów Wiślickich, rapport o medalu we wsi Ruszcza znalezionym, o medalach i pieniądzach ofiarowanych Towarzystwu. Uwagi nad wydaniem pomników Prawodawstwa Litewskiego.

Kruszyński — Przekład pieśni iednej Moora, wylątki z tłumaczonej przez siebie Atalii Rasyna.

Węgrzecki — Uwagi nad dziełem pogrobowem Kazimierza Pliszki.

Chiarini — Przekład z Arabskiego, Proklamacyi Tureckiej w 1812.

Święcki czytał w dziale o kurpikach, o bibliotece Ossolińskiego, o biskupstwach Lubelskiem, Wrocławskiem, Kamińskiem i Sambieńskiem.

X. Szaniawski: O przywiezieniu ciała Maryi Kazimiry i pogrzebie Sobieskich; ułożył biografią X. Dąbrowskiego dla umieszczenia ię w rocznikach.

Kollega *Piotr Aigner*, znajdujący się dzisiay w Rzymie, wygotował już dzieło o budownictwie u dawnych; dzieło to w Krakowie drukować się będzie.

W. Dziale Umiejętności.

Kollega *Armiński* czytał rozprawę o dwóch ważnych poprawach, na które względ mieć należy w Astronomii praktycznej, a to w przedmiotach *nutacyi* czyli wahania się osi ziemi, *aberracyi światła* i o *paralaxie gwiazd stałych*.

Kollega *Garbiński* złożył Działowi pismo swoje pod tytułem: *Oznaczenie równania spiralnej ostrokątowej i niektórych ię własności*. Tenże czytał rozprawę o sposobach zabezpieczenia się przeciwko gradobiciom; ważne użytki w zastosowaniu praktycznym mieć mogąca.

Kollega *Adryan Krzyżanowski* oddał Działowi pod rozpoznanie wypracowaną przez siebie Planimetrią, która jest pierwszą częścią dzieła iego o iometrii elementarnej. Deputacya z Działu wyznaczona, zda sprawę o tém dziele.

Koll: *Mile* wygotował dwie własne rozprawy: *iedną* o poruszaniu się ciał zbliżonych do strumienia powietrza na pozór sprzecznym ze zwyczajnymi prawami; w *drugiej* rozwinął nowy swój pomysł maszyny parnej obrotowej.

Koll: *Skrodzki* czytał rozprawę o skutkach wynikających z parcia atmosfery i prężności zgęszczonego powietrza.

Koll: *Kitaiewski* udzielił działowi spostrzeżenia swoje nad Jodyną i Bromem i wiadomość o bytności obu tych istot w Soli kamienniej Wieliczkowskięj.

Koll: *Szubert* czytał rozprawę o ważności przeznaczenia kwiatów w botanice i o potrzebie dokładnego uważania ich części składowych.

Koll: *Celiński*, czytał rozprawę o *Mięcie* pieprznej, w której rozważał zarzuty czynione tej roślinie krajowej i oleiowi lotnemu z nię wyrabianemu, iakoby mnię dobremi były od zagranicznych;

przyczém okazał działowi kryształ. iakie z oleju tego otrzymać zdołał.

Koll: *Jarocki* czytał rozprawę o paia-
kach przedzących.

Kol: *Fijałkowski* udzielił działowi dwa
pisma: *iedno* o zapaleniu położniczym
błony brzusznej (peritonitis puerperalis),
drugie o śmiertelności sierot w szpitalu
Dzieciątka Jezus w Wazszawie będących.

Kol: *Plater* przedstawił działowi tre-
ściwy wykład gospodarstwa leśnego, z
objaśnieniem sposobu zamienienia lasów
nieregularnych na doskonałe. Tenże kol-
lega dał porównawczą dokładną wiado-
mość o dwóch nowych kanałach, to jest:
o Augustowskim i Windawskim, wyka-
zując zamiary obudwóch, rozległość, ni-
wellacyą, wody, zapasowe, kierunek pra-
cy i liczbę robotników, tudzież koszta na
obadwa kanały łożone.

Kol: *Stern* złożył w działle model ma-
chiny do żęcia zboża przez siebie wynal-
zionej, której deputacya przyznała za-
służone załaty, czyniąc przy tém nie-
które wątpliwości, względem sposobu ię-
życia.

Kol: *Skarbek* udzielił działowi myśli
swoie nad sposobem upowszechniania nau-
ki gospodarstwa Narodowego i uczynienia
ięj dostępną dla wszystkich, tudzież nad
dobremi skutkami iakieby z tad wynikać
mogły.

Kol: *Krysiński* wypracował rozprawę
pod tytułem: Niektóre myśli o nauce
gospodarstwa Narodowego: którą na dzi-
sięszym posiedzeniu czytać będzie.

Nowo przybrany kollega *Malcz* udzie-
lił dzisiaj publiczności wypracowany przez
siebie rys życia i zasług Józefa Czekier-
skiego, D. M. i C. byłego członka to-
warzystwa naszego.

Co do prac obcych osób pod rozwa-
żeniu oddanych, zdał kol: *Kitajewski*
rapport o dziele P: *Hollunder*, towarzy-
stwu naszemu przypisanem, o *chemii far-
bierskiej*.

P: *Jastrzębowski* magister filozofii
mając sobie dozwolone czytanie pracy
swoiey w dziale umiejętności, przedstawił
równie ważne iak obszerne uwagi nad
obserwacyami meteorologicznemi kollegi
Magiera. Deputacya z działu wyznaczona
zajmuie się rozważaniem ięj użyte-
cznej pracy.

Wyznaczona była deputacya mająca czu-
wać nad powiększeniem i zachowaniem bi-
blioteki towarzystwa: Biblioteka ta zawiera
dzisiaj 23,925 tomów. — Ku pomocy w
pracach swoich wybrało Towarzystwo
Królewskie w roku niniejszym iak w kra-
iu iak i zagranicą członków. Alex: Engelke
Prof. Wars: Uniw: — Wilh Malcz M: i Ch:
Dokt: — Marcina Rolińskiego Dziek; Wydż:
I-karskiego — Alex Bronikowskiego, — X.
Alex: Wiazemskiego, — Marka Aurel: Julien
Głeya, — Piotra de Koppén, — Holundra — Har-
tiga nadleśnego naczelnik: w Król: Pru-
skiem — Lanropa radcę leśnego naczelnik: w
W. Xięstwie Badeńskim: mężów znanych
z nauki, dzieł swych i gorliwości. — Przy-
tomni w Stolicy dzis ieszcze mieysca swo-
ie w gronie naszym zasięda.

Oplakiwać nam przychodzi stratę ie-
dnego z najdawniejszych towarzystwa
członków, Dziekana wydziału lekarskie-
go doktora *Dziarkowskiego*, męża z nie-
poszlakowanych cnót, nauki, użytecznych
dzieł, drogiego przyjaciółom i całej pu-
bliczności.

Przed tylą laty zamówiony, długo o-
czekiwany model posagu Kopernika, iuż
się nakoniec w murach naszych znalazł,
wyznaczona do zatrudnienia się ulaniem
i wystawieniem onego deputacya, dokła-
da wszelkiego starania, by ten godny ge-
niuszu męża, i sławy narodowej *monu-
ment*, w całej swoiey świetności, iak
narychlęj na widok publiczny był wy-
stawionym.

Zbiory nasze co do ksiąg rękopismów,
przedmiotów, historii naturalnej i inte-
ressujących nas starożytności oyczystych

dzięki gorliwości zamieszkałych w różnych prowincjach obywateli, powiększają się codziennie. Niechaj wyliczenie darów tych, będzie dowodem wdzięczności naszej dla dawców.

Kolega nasz Radca Stanu Hr: *Plater* ofiarował do muzeum towarzystwa, szczegółką dolną słońia północnego (*Elephans hyperboreus*) wybornie zachowaną, znalezioną przez JP. Osieckiego nadleśniczego, na brzegu rzeki Bugu pod wsią Jackowem, w obwodzie Pultuskim.

Senator Woiewoda Wincenty Hr: Krasiński dwa owalowe kamienie, na jednym z nich wyryte pięć osób w ubiorze duchownym Greckim, widocznie dzieło średniego wieku z napisem greckim trudnym do wycyfrowania, na drugim, charakteru i liczby jakby Arabskie.—Kamienie te znalezione były w Dorohusku Woiewództwie Lubelskim w ogrodzie Hrabi Suchodolskiego.

Tytus Hr: Działyński powodowany szlachetną obywatelską gorliwością, oświadczył wydać własnym kosztem Pomnik prawodawstwa Litewskiego, zamawiając sobie pomoc kollegi Lelewela.

Marszałek Ob. Białostockiego Ciecierski ciekawe naderzabytki starożytne, narzędzi i ozdób różnych, znalezione w dobrach jego na Podlasiu, prowincyi niegdyś Jadzwingów.

Jeometra rządowy, Antoni Żebrowski, ostrogę i dwa garnuszki małe starożytne, wykopane we wsi *Drohlinie*, Wdztwie Krakowskiem.

Marszałek Antoni Orłowski, kamienną siekierkę, znalezioną głęboko w ziemi, w jarze, pomiędzy górami Malejowickimi, niedaleko Kamieńca Podolskiego.

JP. Oczapowski Doktor med. chir: ofiarował nam skamieniałe zwierzę, należące do gromady *Radiaria*, do rodzaju *galeia*.

Kolega nasz *Lelewel* odebrał list z

Inowrocławia, od W: Pana Wolańskiego, w którym mu donosi: iż wkrótce przywiezie do Warszawy *Brakteaty* Polskie przed Chrześcijańskie, z napisami polskimi, literami atoli Samarytańskimi wyryte. Brakteaty te znalezione były w okolicach Kruszwicy i Gniezna, na dwadzieścia kilka stóp z pod ziemi wydobyte. W doBwód, przyłącza: brakteat *Mieszka I*, na którym lew Chrobacyi, z napisem wspacznym: *Mieszko, Król Polski*, na drugim *Semon* zapewne *Semowit*; na innych: *Kraków, Smok, Gniezdź* czyli Gniezno. Tak ważne dla dziełw naszych odkrycie potrzebuje atoli głębszey jeszcze uwagi, roztrząśnienia i sprawdzenia.

Też same co i u nas monety, groby, popielnice, ułamki zbrojów, innych narzędzi i ozdób, znajdujących się w Prusiech, Pomorzu, wyspie Rugen, na całej przestrzeni od zachodu i Bałtyckiego morza, dowodzą iż krainy te, przed wielu wiekami, przez iedenże lud szczepu naszego zamieszkiwane były. Dowodem tego nietylko mowa nasza zachowana dotąd w tych ziemiach, ale wydobywane z nię zabytki. Wszędzie iednakie pokłady ziem, piasku, kamieni; wszędzie iednakowy kształt grobów, popielnic żalami zwanych, uluminowanych ułomków zbroi, domowych naczyń i narzędzi.

Tysiąc lat dziełw narodu naszego za ledwie upływa, a ileż tysięcy lat uleciało nad ziemią którą ludy szczepu naszego zamieszkiwały! I my mieszkac na nię będziemy, aż się popioły nasze z popiołami ich zmieszają, zostawując miejsce innym pokoleniom! a i te oznaymia się tylko że były i znikną! Iluż burzliwym odmianom podpadła ta ziemia Sarmacka, iak zmienne przyświecały ię nieba! Tu w nurtach wód naszych odkrywa się szczegół słońia, zwierzęcia pod południową tylko strefą żyjącego. Dalej wycrywa lemmiesz hypopotama kości. Dalej ieszcze, gdzie dziś nieuprawne zarośla, na uro-

czyskach, dworem i rynkiem zwanych, pod lekką warstwą kamieni, z zadziwieniem znajduie właściciel groby odwieczne: widać w nich tylko reszty popiołów: trwałe nad nie, pozostałe zabytki sprzętów, a nawet i ozdób, świadczą, że nie tylko rzemiosła lecz i kunsztu zbytkowe, ludowi temu były znaiome.

Gdzież jest lud ten? nikt o nim nie powie; sprawiedliwie tylko wnosić należy, że iednego był z nami szczepu, że nie ieden z nas w popiołach tych popioły przodków swoich liczyć może.

Zabytki takie, nie są tylko próżnéj ciekawości przedmiotem. Kiedy w rękę poszukiwających dawne dzieie i podania narodów, nie dzieiów tych w ciemnocie czasów znika, kiedy oczywistey prawdy dożyć nie można; któż zabroni badać samych gruzów, szukać w wnętrzościach ziemi śladów przeszłości naszej. Jak niepożyte czasem głazy Egipskie, iak pyśzne Grecyi kolumny, tak i te skromne mogiły poznać nam dają, iaki u ludów tych był stan rzemiosł, kunsztów, broni, zwyczajów religijnych i domowych. I tak: ta siekierka kamienna, zupełnie podobna do tych, których używali Indyjanie północnéj Ameryki, dowodzi, że przemysł ludzki, wszędy się iednakowo zaczynał. Naczynia garncarskie nie raz z popiołami, nie raz głownią od miecza otoczone, świadczą iuż większy w cywilizacyi postęp, świadczą, że ludy te, pogańskich palenia ciał trzymały się obrządków, nakoniec te drobne niewieście ozdoby: korale, srebro, krwawniki i t. p., dowodzą, że lud ten, znacznie iuż w cywilizacyi postąpił.

Nie my iedni ubiegamy się za oyczystemi starożytnościami. Znajdziemy o nich częstą wzmiankę w dawniejszych dziełach: iako to: *Preussische Sammlung, das Erleuchtete Preussen*, i innych. Dziś utworzyło się w

Pomeranii Towarzystwo Badaczów starożytności, pod opieką Królewicza Jmci: Następcy Tronu Pruskiego. — Miło iest widzieć iak wszędy pobratnie nam ludy Słowiańskie, z nową usilnością biorą się do nauk i umiejętności. Naysilniejsze w potędze; nayrozleglejsze w granicach swoich Państwo Rossyyskie, w miarę żamóżności swoich, okazuje się gorliwém w poszukiwaniu pamiątek oyczystych dzieiów i mowy Słowiańskiej. Chwałaniech będzie słynnemu w uczonym świecie *Hrabiemu Rumiańców*, On pierwszy okazał poszukiwań tych przykład. Jemu winniśmy szacowne dzieło, pod tytułem: *Sobranie Hossudarstwennyh Rossyyskich Hramott*, od XIII wieku. Niemniey zasłużył się naukom Nestor literatury Rossyyskiéj, Minister Oświecenia Vice-Admirał i Prezes Towarzystwa Ross: JW. Szyszkow.

Celniejsze pisma iego są: *Etymologia czyli Korzeniosłów*; powtore: Rozprawa o dawnym i terażniejszym stylu Ruskim.

Hrabia Tolstóy wydał dokładne opisanie, Słowiańsko Rossyyskich Rękopismów.

Winniśmy Panu *Köpen* Badania starożytności Słowiańskich, nad morzem Czarném.

Panowie Kołoiadowicz i Stroiów, wydali Listy Bibliograficzne, o Inkunabulach Słowiańskich.

Metropolita Kiiowski, Przewielebny w Bogu Jmc. xiądz *Eugeni*, wydał historię Metropolii Kiiowskiej niemniey Dykeyonarz Duchownych Pisarzy.

Towarzystwo Badań Starożytności w mieście Moskwie, nieprzestaie pożyteczne.

ni trudnić się dziełami. Do poezyi Rosyjanie nie pospolitą okazują zdadność, nie wspominając dawniejszych, Łomonosowa Somorokowa Dzierżawina, żyjący dzisiaj Żukoski, Puszkini, Kozłów, Kryłów, Wiazemski, Batuszkin, z pierwszemi w Europie Rymotwórcami równać się mogą. — Bodaybyśmy i my mogli swobodnie podobnym poświęcać się pracom.

W Czechach zawiązało się Towarzystwo wydoskonalenie języka, i zachowanie Starożytności oyczystych mające na celu. — Muzeum narodowe Czeskie przysłało nam już dzieła swoje w tych treściach, pod tytułem: *Czasopis společnosti vlastenskaho Muzeum w Czechach.*

Sprowadzoną została do Lwowa, sławna Biblioteka Józefa Ossolińskiego.

W Poznaniu wznosi się pyszny gmach, kosztem Edwarda Hrab. Raczyńskiego, ku podobnemuż przeznaczeniu: obiedwie, te Biblioteki na przyszłość opatrzone są funduszami do utrzymania swego.

Troskliwy o zachowanie dawniejszych pamiątek oyczystych, Prałat kapituły Gnieźnieńskiej J.W. IX. Wolicki, pozostałym dotąd zwłokom Oyców Królów naszych Mieczysława i Bolesława Chrobrego, godny Jeh pamięci *monument*, wystawić zamyslił; utworzono na dzieło to składkę. Najjaśniejszy Król Jmci Pruski Wielki Xże Poznański, położeniem imienia swego na czelę téj składki, i hojnym na nią datkiem, wszystkim gorliwym dał przykład.

Nie dosyć na tém, Najjaśniejszy Cesarz i Król nasz umiejący cenić wszystkie szlachetne, prawdziwem obywatelstwem technące uczucia, na *monument* ten, piękny dar przeznaczył. Co więcéy, dowiedziawszy

się, że serce ostatniego z Królów Bohaterów naszych Jana III. jest dotąd w ustroniu chowane, wspaniałym grobowcem w kościele Oyców Kapucynów w Warszawie, uczucie ie i ozdobić rozkazał.

Po wszystkich ludach Słowiańskich wszędy jedna okazuje się gorliwość. Serwianie nawet pod Rządem nieprzyjaznym wszelkiéy oświacie, wieszczym podają się natchnieniom. Wyszło z druku dzieło pod tytułem: *Narodne Serbskie pisma przez Vuk Stefanowicza Karaticz.* Sławny Góthe w Niemczech, a z niego Anglicy przełożyli poezye te. Wiele z nich, mianowicie *Lament Żony i Hassan. Aga*, noszą w sobie cechę téj wdzięcznéj prostoty i tklivości, iakie tylko w ludach pierwotnych, bliskich natury, znaleźć można.

A tak, gdy Cezar Słowianów potężną pracą swoją karze wiarolomnych Partów, podbiła i powraca do cywilizacyi sławne w starożytności Królestwa *Kolchidy* i *Phazu*, krainy, które zwiadał Jason, opisywał Herodot, wślawił odwrótem swym *Xenophon* gdy wdziera z pod iarżma barbarzyńców tę piękną Grecyą, kolebkę Bohaterstwa, nauk i sztuk pięknych; gdy w środ boiów samych, gotwie zbiór praw, dla rozlicznych narodów berlu Jego podległych: uczeni Słowiańscy, uczeni świata całego, nowemi wynalazkami z bogacają narody, wdzierają się na szczyt okręgu ziemskiego, obliczają biegi planet, mierzą i ważą słońce, lub wieszczym podawając się natchnieniom, gotują zwycięzy hymny uwielbienia i chwały.

Bodayby ten oręż w tak sprawiedliwéy, tyżący się dobra ludzkości i wiary podniesiony sprawie, wkrótce obok laurów na ostrzu swoim, przyniósł nam wieniec oliwny.

Ach ufajmy! pobłogosławi Bóg obrońcom i mścicielom krzyża Ego. W ten czas korzyści zyskane orężem, połączone z rozszerzeniem oświaty publicznej pod Rządem Monarchy gorliwego o dobro ludów swoich, otworzą państwowi Jego, otworzą narodom świata, niewyczerpane błogiego bytu i szczęśliwości źródła.

I. Ofiary do Biblioteki.

I.: Od członków Zgromadzenia.

Członek Towarzystwa do ksiąg Elementarnych Jan Kanty Krzyżanowski.

a) Sermones Alberti Magni.
 b) Libri sententiarum a Petro Lombardo Parisiensi Episcopo, compositi Cracoviae 1519.

c) De falsa nostri temporis et vera Christiani religione. Martino Cromero auctore 1,559.

d) Nicolai Leonicensi de tribus doctrinis secundum Galeni sententiam 1524.
 Bibliotekarz Narodowego Muzeum w Czechaeh, *Wacław Hanka*.

a) Historiji Czeskiéy (Dějiny Ceskei) przez siebie wydawaney, część trzecią.

b) Wiadomość o naydawniejszym słowniku Czeskim, pod tytułem *Mater Verborum*.

c) Dwa katalogi książek Czeskich.
 d) O początku a promienach Prawopisu Českého 1828.

Professor w Pradze w Czechach *Józef Jungman*.

Zakładowe prirodnickey aneb fyziky a Matematyky položené neboli smjssene sepsal Wogtéch Sedlacek w Pradze 1828.

Sędzia Appellacyyny Królestwa Polskiego *Stanisław Węgrzecki* dwa rękopisma:

a) Ordynacya miasta Krakowa, ułożona przez Kommissyą Boni Ordinis w roku 1778.

b) Confirmatio Jurium Nove Civitatis Varsaviae 1752.

Dziekan i Professor wydziału Prawa i Administracyi w Królewskim Uniwersytecie *Jan Wincenty Banke*, następujące rękopisma:

a) Literae originales super donationem villarum praeposito et conventui Miechoviensi, confirmatae per summos pontifices, 1505.

b) Literae Gregorii IX. Papae in vim commissionis pro villis Góra et Suchodół praepositi Miechoviensis.

c) Vladislai Jagello literae confirmationis et exemptionis civitatis Skaryszewiensis a jure Polonico in jus Theutonicum cum institutione dierum annalium et septimanalium forensium.

d) Copia locationis advocatiae Miechoviensis 1290.

e) Copia ratione erectionis claustru *Ilkusiensis*.

f) Copia instrumenti publici in quo continetur bulla Honorii Papae, qui sub

sum patrociniū suscipit ecclesias possessionesque ordinis S: Sepulchri, 1341.

g) Bulla Leonis X de decimis novelium in regno Poloniae 1515.

h) Declarationes super traditione Rocheti et Mantoleti fratribus a superiore Gli: Archiaenobii Miechoviensis 1661.

i) Adnotationes circa ordinem Canonico-
 rum S: Sepulchri.

k) Transsumptum literarum in negotio Unionis Canonico-
 rum S: Sepulchri Vratislaviensium cum Miechoviensibus 1747.

l) Status ecclesiae et conventus S: Hedvigis per Buydecki.

m) Status ecclesiae S: Joannis Gnesnensis Ord: Can: S: Sepulchri 1768.

n) Loca in quibus reperiuntur Canonici et Canonissae S: Sepulchri.

o) Encomia Societati Jesu data.

Dziekan i Professor Wydziału nauk i sztuk pięknych w Królewskim Uniwersytecie *Felix Bentkowski*:

a) Francisci Hutcheson synopsis Metaphysicae Ontologiam et pneumatologiam complectens 1771.

b) Ueber eine Entdeckung nach der alle neue Critik der reinen Vernunft durch eine ältere entbehrllich gemacht werden soll, von Immanuel Kant 1790.

c) Rede und Gebet bey der Einweihung des Denkmals auf dem Schlachtfelde zu Kulmden 30 August 1817 von R. Eylert
 2. *Od osób nie należących do Zgromadzenia.*

Obojga Prawa Mag: *Jan Nep: Janowski*: rozprawę własną: » Investigentur omnes sententiae et loci juris Romani quotquot in Cadlubcone occurrant et indicentur fontes eorum. » 1827.

Muzeum narodowe Czeskie:

a) Casopis spolecnosti vlastenského Muzeum w Cechach 1827 cztery numera.

b) Gednani spolecnosti vlastenského Muzeum w Cechach w Praze 1823.

c) Monatschrif der Gesellschaft des vaterlandischen museums in Böhmen. Dwa-
 naście numerów z roku 1827.

Józef Jaechel z Wiednia, dzieła własnego pod tytułem: *Neueste Europäische Münz-Mass-und Gewichtskunde*, tom pierwszy.

Stanisław Iachowicz Baiek, przypowiadanie i powieści własnych wydania trzeciego dwa exemplarze.

Jazwiński tablic chronologicznych Xiążąt i Królów Polskich, własnego układu exemplarzy dziesięć.

Bezimienny Exemplum papyri Aegyptianae quam in peregrinatione sua repertam Universitati Cracoviensi dono dedit Josephus Senkowski Ph. Dr. Professor linguarum orientalium in academia imperiali Petropolitana 1826.

Wynalazca udoskonalonego Uła polskiego, *Mikołaj Witwicki* dwa exemplarze piśmka swego, pod tytułem: Srodki ratowania pszczół aby do reszty z głodu nie wyginęły na wiosnę roku następnego 1828.

Aptekarz w Lwowie *Teodor Torosiewicz* piśmo własne pod tytułem: Physikalisch Chemische Analyse der mineralischen Schwefelquelle zu Lubien im Koenigreiche Galicien Wien 1828.

Były Professor Szkoły Woiewódzkiej Kaliskiej *Tomasz Ujazdowski*: Historia B. Platinae de vitis pontificum Romanorum a D. N. Jesu Christo usque ad Paulum II. Venetum Papam, Coloniae 1574 pod okładkami tego dzieła znajdują się karty Polskie już dawniej w piśmach publicznych obszerniej wzmiankowane.

Professor Uniwersytetu moskiewskiego *Jeżewski*: Homeri Odysseae Rhapsodiae sex cum notis et indice verborum. Mosquae 1828.

Kajetan Niezabitowski dziełka Zmudzko-Litewskie: a) o robieniu chleba z mchu Jslanskiego; b) Zbiór dostrzeżeń o pszczołach; c) Nowe początki czytania z rycinami i wylczeniem dzieł Litew-Zmudzkich.

Professor wyższej matematyki w Brunzbergu *Wawrzyniec Felette*: exemplarz wytłómaczonego przez siebie na język niemiecki dzieła Jana Sniadeckiego o Trygonometrii sferycznej, drukowany w Lipsku 1828.

II. Ofiary do zbiorów osobliwości.

I. Od Członków Zgromadzenia.

Członek Towarzystwa Elementarnego *Ł. Gołębiowski*.

a) Medal żelazny wybity w roku 1809, na pamiątkę *Tadeusza Czackiego*, z napisem na jednéj stronie: Memoriae posteritatis Thadaeum Czacki grati Cives Volhygiae produnt; na drugiéj: Lumine resplendent geniumque literarum exsuscitat.

b) Rycinę litografowaną, wyobrażającą *Michała Wyszkowskiego*.

Szambelan J. C. M. Apostolski Mości Konsyliarz Stanów Królestwa Galicyi i Lodomeryi *Józef Hrabia Kuropatnicki*: Medal srebrny wybity w dniu 29 Listopada 1826 r. staraniem lekarzy Wiedeńskich na część *Andrzeia Józefa Barona de Stieft* lekarza, na uzdrowienie z niebezpiecznej febrý Najjaśniejszego Cesarza Austriackiego *Franciszka I.*

2. Od osób nienależących do Zgromadzenia.

Były Podprefekt Ptu Siedleckiego *Józef Siennicki* dziedzic Wólki Domaszowskiej w Obwodzie Łukowskim: Monet srebrnych dawnych polskich i obcych sztuk 37, miedzianych 2, i kluczyk srebrny od zegarka, na jednéj stronie kielich i napis: Senatorium signum, na drugiéj herb szlachecki trzymany od lwa i gryfa z napisem: Civit: London.

Officer wojsk Polskich *Kraus*: Cyrkiel metalowy własnego wynalazku, służący do mierzenia średnicy lub promieniów walca.

Uczeń Uniwersytetu, *Mieczysław Potocki* dziesięć sztuk monet dawnych, po większej części polskich

Obywatel Wdztwa Płockiego *Karol Hrb: Zboński* Biletów Skarbowych z roku 1794. Czterozłotowych sztuk 250, dziesięć i pięćć groszowych sztuk 83.

Generał wojsk Pols: *Fredro* osiemnaście Sztuk monet, z których starożytnych jedenaście, nowożytnych siedm.

Rachmistrz Kommissyi Woiewództwa Krakowskiego *Jan Włodarski*.

a) Trzy monety srebrne: Jana Biskupa Wrocławskiego, *Gustawa Adolfa*, Króla Szwedzkiego zr. 1633 i małą turecką monetę, bitą w Konstantynopolu 1764.

b) Okrągłą formę do odlewania rzeźby wyobrażającej ofiarowanie *Izaaka* przez *Abrahama*, z napisem w polu: Abra: Sacrif: Jsaac. forma ta znaleziona jest w ziemi w Krakowskim.

Radca Stanu *Tabęcki* medal na śmierć króla *Jmci Saskiego* bity.

a) *Zygmunt Sztebler* księgarz: dwa rękopisma Jurisprudentiae eclesiasticae auctore *Rieggero* we dwóch woluminach:

b) Jus natara takż we dwóch woluminach.

Tytus Potocki Trzy przywileie *Zygmunta Augusta* Panom Litewskim nadane.